

Звіт ректора Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки за 2019 рік

«Професіоналізм та інновації – це основа для подальшого розвитку університету» – ці слова супроводжували нашу діяльність упродовж останніх років. Вони стали для нас водночас і періодом багатьох викликів і важких непопулярних рішень, й етапом змін та успіхів, які вже назавжди увійшли в історію університету.

У цей час ми систематично впроваджували рішення, спрямовані на всебічний розвиток колективу, підвищення рівня наукових досліджень і якості освіти, їх інтернаціоналізацію, а також налагодження кооперації з представниками бізнесу та влади.

Ми вибудовуємо сильну позицію СНУ імені Лесі Українки, що підтверджується національними рейтингами.

У цьогорічному консолідованому рейтингу ЗВО України Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки увійшов до числа 40 найкращих університетів України (37 місце) й у ТОП–10 кращих вишів Західного регіону.

За результатами діяльності, завдяки якісному акценту в розвитку ми посіли 10 позицію за цитованістю вчених

університетів України та 23-тє серед ЗВО України за індексом Гірша (Scopus).

Шановні колеги! Прерогативою академічного року, що минув, були потреби науково-педагогічного й адміністративного персоналу, студентів та інших учасників освітнього процесу, що значною мірою дало мені змогу скерувати напрям діяльності адміністрації університету.

Ми послідовно впроваджуємо зміни, спрямовані на створення сприятливого середовища для розвитку науки.

Розпочато процедуру відкриття Центру підтримки технологій та інновацій TISC на базі нашого університету. Цей проєкт спрямований на підтримку розвитку системи інтелектуальної власності та надання винахідникам спрощеного доступу до високоякісної технічної інформації і пов'язаних із нею послуг.

Крім того, 2019 року науковцями університету було виконано:

- 21 госпдоговірну НДР на суму 161 300 грн;
- 8 держбюджетних НДР на суму 5 млн грн;
- отримано 8 патентів на корисні моделі;
- подано 16 заявок на видачу охоронних документів.

В університеті працює 7 спецрад із захисту кандидатських дисертацій за 11 спеціальностями, в яких 2019 року було успішно захищено 19 робіт.

За рішеннями атестаційних колегій МОН України:

- 5 викладачів отримали вчене звання професора;

- 17 – доцента.

Позитивним моментом у цей період стало включення наукового видання «Економічний часопис СНУ імені Лесі Українки» до переліку фахових видань, яким присвоєно категорію «Б». Також проводиться активна робота щодо отримання статусу «фахового» для інших видань університету та розвитку їх за міжнародними видавничими стандартами.

За звітний період відбулося 22 міжнародні й 11 усеукраїнських конференцій і багато інших наукових заходів. Наприклад, традиційна травнева XIII Міжнародна науково-практична конференція «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» і Ярмарок Фестивалю науки.

Команда університету з проєктом «Автоматизована система для озвучування туристично-інформаційних таблиць» під керівництвом Мартинюка Олександра Семеновича стала фіналістом конкурсу проєктів IV Всеукраїнського фестивалю інновацій.

Молоді вчені нашого університету – активні учасники стипендіальних програм і конкурсів:

- Назар Шуляк став переможцем стипендіальної програми «Завтра.UA» Фонду Віктора Пінчука;
- 3 студенти університету – переможці II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади, 7 студентів – II

етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт.

- 5 молодих науковців університету продовжують отримувати стипендію Кабінету Міністрів України.

Влітку цього року СНУ імені Лесі Українки став співорганізатором XIII транс'європейської школи з фізики та високих енергій, у якій взяли участь професори та молоді науковці з 12 країн світу.

Академією розвитку було підписано Меморандум про співпрацю та започатковано YEP! Startup Club (*Єп Стартап Клуб*) у СНУ імені Лесі Українки – спільний проєкт YEP та МОН України, зорієнтований на поширення підприємницької культури серед студентів. Із вересня розпочалася реалізація пілотного проєкту клубу.

В університеті діє аспірантура з 26 спеціальностей за 12 галузями наук.

На I курс цього року зараховано 53 особи, з них двоє з Китаю. Всього навчається 215 аспірантів, із них 6 іноземців.

У докторантурі – 12 осіб. 7 докторантів зараховано 2019 року, зокрема один докторант із Лівії.

Ефективність аспірантури у 2019 році становить 20 %, докторантури – 25 %.

За звітний період 56 викладачів університету пройшли стажування, з яких 34 – підвищували кваліфікацію за кордоном.

Хочу відзначити, що у поточному навчальному році до когорти студентів СНУ імені Лесі Українки долучилося майже 3000 абітурієнтів із понад 12 тисяч поданих заяв за всіма освітніми ступенями. За цим показником наш університет – серед 20-ти найпопулярніших вишів України.

Усього за освітнім ступенем **бакалавр** зараховано 1645 вступників, із них:

- 1417 – на денну форму навчання;
- 236 – на заочну.

На **державну форму навчання** за освітнім ступенем **бакалавр** зараховано 717 вступників, за **кошти фізичних (юридичних) осіб** – 928.

Усього в магістратуру зараховано 1009 вступників.

Зменшилася кількість магістрів порівняно з минулим роком і головним чином через єдиний вступний іспит із іноземної мови на тридцять освітніх програм магістратури.

Загалом тест єдиного вступного іспиту складали 55 186 вступників до магістратури, 32 % з яких не змогли набрати потрібну кількість балів.

Але для вступників у магістратуру, які матимуть бажання повторно скласти єдиний вступний іспит із іноземної мови, буде проведено додаткове тестування. Спеціальна екзаменаційна сесія відбудеться 5 листопада.

Маючи результати цьогорічної вступної кампанії, ми повинні посилити вимоги до вивчення іноземної мови, зменшити значну кількість освітніх програм, які породжують малокомплектні групи, працювати над рейтингом спеціальності, який впливає на держзамовлення.

Шановні колеги! Серед важливих напрямів розвитку СНУ імені Лесі Українки хочу виокремити належну підготовку учасників освітнього процесу й акцент на якісній освіті.

Саме тому ми систематично адаптуємо програми підготовки до сучасних вимог ринку праці й інтересів молодого покоління.

У відповідь на потреби практичного застосування навчання, які постійно зростають, ми працюємо над імплементацією системи дуальної освіти. Саме завдяки цьому ми зможемо стати більш конкурентними та привабливими для наступних поколінь абітурієнтів.

Минулий навчальний рік став часом ефективного реагування на зміни в зовнішньому середовищі та періодом послідовної роботи над внесенням коректив до організаційного складника університету.

Після багатьох дискусій ми сформували систему базових факультетів і кафедр. Сьогодні у структурі університету функціонує 17 структурних одиниць: 14 факультетів, Коледж технологій, бізнесу та права, Навчально-науковий центр післядипломної освіти та підготовче відділення.

Навчання проводиться на 66 кафедрах.

Контингент студентів університету станом на 1 жовтня 2019 р. становить 9756 осіб (разом із Коледжем технологій бізнесу та права). Зокрема, за освітнім рівнем:

- «бакалавр» – 7537 студентів (разом із Коледжем технологій бізнесу та права),

- «магістр» – 2219.

Професорсько-викладацький склад університету – 786 штатних одиниць, із яких:

- докторів наук – 99;

- професорів – 80;

- кандидатів наук (докторів філософії) – 624;

- доцентів – 445.

Основні принципи здійснення процесів управління якістю освіти у СНУ імені Лесі Українки:

1. Дотримання стандартів вищої освіти згідно з чинними нормативно-правовими документами та положеннями, розробка моделі оцінки якості вищої освіти з використанням критерію зайнятості випускників вишів.

2. Визначення тих спеціалізацій, які б максимально задовольняли сучасний ринок праці та потреби роботодавців.

3. Наявність науково-педагогічних кадрів і матеріально-технічного забезпечення для надання якісних освітніх послуг.

4. Співпраця ринку праці та закладів вищої освіти для розробки спільних освітніх програм і працевлаштування випускників.

В університеті впродовж останніх років активно впроваджується навчання з вебпідтримкою. На сьогоднішні у Moodle зареєстровано 8550 користувачів, із них 313 – викладачі. У 2018/2019 н. р. до когорти користувачів Moodle долучилися понад 1500 студентів.

Актуальне оцінювання студентами якості викладання навчальних дисциплін.

Найактивніше це діє на факультеті міжнародних відносин. На внутрішньокорпоративному сайті факультету студентам доступні онлайн-анкети для опитування, а також форма для персоніфікованого чи анонімного подання пропозицій щодо покращення якості навчання.

За звітний період підготовлено 59 акредитаційних справ, із них 48 освітніх програм акредитовано за другим (магістерським) рівнем, 4 – за першим (бакалаврським) рівнем, зокрема у Коледжі технологій, бізнесу та права.

2019 року ліцензовано спеціальності:

- на першому (бакалаврському) рівні – «Маркетинг»;
- на другому (магістерському) рівні – «Медицина», «Спеціальна освіта», «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»;
- а також освітня послуга на факультеті психології та соціології – підвищення кваліфікації за програмою

«Клієнтцентрована терапія у роботі з дітьми та дорослими».

Для підготовки іноземців та осіб без громадянства ліцензовано 4 спеціальності.

Проводяться консультації щодо відкриття військової кафедри в університеті, зокрема визначені військові спеціальності в межах цієї освітньої послуги:

- «Лінгвістичне забезпечення військ» (спеціальність «Філологія»);
- «Воєнна політологія та ідеологічна робота» (спеціальність «Політологія»);
- «Психологія військово-професійної діяльності» (спеціальність «Психологія»);
- «Інформаційно-медійне забезпечення військ (сил)» (спеціальність «Журналістика»);
- «Міжнародна інформація» (спеціальність «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»);
- «Фінанси та військова економіка» (спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»);
- «Правове забезпечення військової діяльності» (спеціальність «Право»);

- «Геоінформаційні системи і технології військового призначення» (спеціальність «Геодезія та землеустрій»);
- «Організація метеорологічного та геодезичного забезпечення ЗСУ» (спеціальність «Науки про Землю»).

Шановні колеги! У межах грантової діяльності ми залучили майже 10 млн грн на проекти, спрямовані на впровадження змін у сфері підвищення потенціалу й модернізації обладнання та системи управління університетом через підтримку та просування університетської автономії, фінансової життєздатності та промоції європейських студій.

Приємно відзначити, що робота викладацького складу була гідно оцінена. Це підтверджують ще два дофінансовані Європейською комісією проекти, які розпочнуть свою реалізацію у 2019/2020 навчальному році:

- проєкт «Європейські студії в СНУ» на суму 1,5 млн грн;
- проєкт «Молодіжна школа лідерів безпеки соціальних медіа» на суму 700 тис. грн.

Наразі ми забезпечуємо довготривалість результатів двох важливих міжнародних проєктів, що спрямовані на розбудову дослідницьких центрів:

1. Проєкту «Покращення реабілітаційно-методичного процесу шляхом модернізації фізіотерапевтичного обладнання у СНУ імені Лесі Українки», у межах якого, залучившись підтримкою Посольства Чеської Республіки в Україні, ми оновили фізіотерапевтичне обладнання у нашій реабілітаційній клініці;

2. Гранту Шведської дослідницької ради, що дав університету змогу отримати надсучасне обладнання для аналізу великих об'ємів даних мозкових сигналів.

Закон «Про вищу освіту» підкреслює важливість інтернаціоналізації в дидактичному та дослідницькому процесі.

У СНУ імені Лесі Українки впродовж останніх років інтернаціоналізація наукових досліджень і вищої освіти – одна з найважливіших сфер інтенсивної діяльності, результатом якої є підвищення міжнародного престижу університету як провідного ЗВО регіону.

Ми беремо активну участь у діяльності Європейської асоціації університетів, Консорціуму українських університетів і Варшавського університету, Балтійсько-українського академічного консорціуму, Східноєвропейської мережі університетів, Прикордонного інноваційного кластера. СНУ імені Лесі Українки також входить до оновленого складу Українсько-польського форуму партнерства.

Гідно репрезентуємо інтереси академічної спільноти вишу на спільних засіданнях Співки ректорів вищих навчальних закладів України та Конференції ректорів академічних шкіл Польщі.

Впродовж звітнього періоду ми підписали низку двосторонніх угод. Серед них варто виокремити партнерство з Університетом Стефана Кардинала Вишинського у сфері підготовки спеціалістів

для системи охорони здоров'я (медицина, фізична терапія, фармація, лабораторна діагностика). Реалізація проєкту запланована за підтримки Католицького університету Святого Серця в Мілані.

Не менш важлива кооперація з Варшавським університетом наук про життя в контексті перейняття досвіду функціонування надсучасних лабораторій із вирощування рослин ін вітро.

Пишаємося пролонгацією двосторонньої угоди з Вищою школою економіки та інновацій у Любліні, адже окремими пунктами й орієнтирами майбутньої співпраці винесена дуальна освіта та програма «Подвійний диплом».

Ми оновили освітню пропозицію для іноземців, чисельність яких у СНУ імені Лесі Українки становить більше 50 осіб. Більшість із них – це студенти денної форми навчання.

Наразі ми пропонуємо 9 програм освітнього ступеня бакалавра та магістра з англomовним викладанням – міжнародні відносини, міжнародні економічні відносини, психологія, комп'ютерні науки, управління проєктами, прикладна хімія, біологія, мікробіологія, лабораторна діагностика.

У поточному навчальному році буде розпочато ще один англomовний напрям навчання – медицина.

Шановні колеги! Студенти СНУ імені Лесі Українки – це невід’ємна частина нашої академічної спільноти. Саме вони становлять фундамент безперервного розвитку науки й освіти і розбудови духовності. Я неодноразово наголошував, що головне завдання університету – створення комфортних умов для розвитку наших студентів.

Професорсько-викладацький склад, рада з молодіжної політики, куратори, органи студентського самоврядування докладають чимало зусиль для постійного удосконалення системи виховання та розвитку нашої молоді.

Культивування університетських цінностей, поваги до свого навчального закладу забезпечувалося під час низки заходів, зокрема: інавгураційного відкриття нового навчального року, посвяти у першокурсники, днів Лесі Українки й університету.

Доброю традицією вишу є відкриті публічні лекції видатних людей сучасності. Зокрема, під час жовтневого візиту Тоні Палмера спільно з Музеєм Лесі Українки та факультетом філології та журналістики ми провели круглий стіл щодо відзначення 150-ліття Лесі Українки та погодили новий амбітний проєкт – **підготовку до зйомок документального фільму про патронесу нашого університету.**

Вагоме місце в організації молодіжної політики займає пропаганда здорового способу життя студентів, створення

спортивно-оздоровчих секцій із різних видів спорту; організація та проведення масових фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів тощо.

38 студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки взяли участь у XIV літній Універсіаді України та завоювали 10 медалей:

- 2 золоті медалі (з волейболу та легкої атлетики);
- 3 срібні медалі (з легкої атлетики);
- 5 бронзових медалей (4 – з легкої атлетики та 1 – з дзюдо).

У складі легкоатлетичної команди України на XXX літній Всесвітній Універсіаді в Неаполі (Італія) було 5 студентів нашого університету. Ірина Климець у метанні молота здобула золоту медаль.

У спортивній ходьбі на 20 км у першу десятку потрапили три студентки:

- Олена Собчук;
- Марія Філюк;
- Валентина Мирончук.

Такий результат дав атлеткам змогу у командному заліку посісти II місце, а отже – здобути срібло Універсіади.

Пишаємося, що серед студентів Східноєвропейського національного університету чимало призерів міжнародних змагань:

- *Безкоровайний Данило – I місце на чемпіонаті світу з футболу U–20;*
- *Климець Ірина – III місце на Кубку Європи з легкоатлетичних метань, I місце на XXX Всесвітній Універсіаді;*
- *Собчук Олена – I місце на Кубку світу зі спортивної ходьби, 2-ге командне місце на XXX Всесвітній Універсіаді;*
- *Мирончук Валентина – 1-ше командне місце на Кубку світу зі спортивної ходьби, 2-ге командне місце на XXX Всесвітній Універсіаді;*
- *Собчук Дмитро — I місце на Кубку світу зі спортивної ходьби;*
- *Даниленко Данило – I місце на II Європейських іграх із легкої атлетики;*
- *Борсук Павло — I та III місця на чемпіонаті Європи серед юніорів із веслування на б/к, II місце на чемпіонаті світу серед юніорів із веслування на б/к;*
- *Семенюк Сергій — I місце на чемпіонаті світу з драганботу;*

- *Бобан Богдан — I місце на чемпіонаті світу з драганботу.*

Шановні колеги! Щодо економічно-господарської діяльності, то важливими залишаються питання про поліпшення умов навчання та проживання студентів, ліквідацію незадовільного стану будівель університету та раціональне й економне використання паливно-енергетичних ресурсів.

2018 року СНУ імені Лесі Українки подав документи для участі у програмі «Вища освіта в Україні». Це спільний проєкт Міністерства освіти і науки України з Європейським інвестиційним банком і NEFCO. Він передбачає комплексне енергозбереження навчально-виробничих площ університету задля підвищення їх енергоефективності. Загальна вартість – 227 млн 180 тис. грн (приблизно 7 млн євро).

Після ретельного відбору у 2019 році СНУ імені Лесі Українки став одним із переможців конкурсу.

Проєкт передбачає, що в університеті встановлять термозахисні конструкції, системи кондиціонування, тепловентиляцію, проведуть електромонтажні роботи та модернізують систему теплопостачання. Крім того, утеплять фасади, дахи та долівки у навчальних корпусах і гуртожитках, замінять вхідні двері, встановлять LED-освітлення.

Усе це дасть змогу заощадити понад 10 млн грн щорічно з витрат на опалення й електрику.

Ці кошти спрямують на розвиток матеріально-технічної бази закладу.

При цьому кожна з оновлених будівель перетвориться у дослідну модель, яка дасть студентам змогу на практиці вивчати енергоефективність та енергозбереження.

Крім того, СНУ імені Лесі Українки увійшов до числа університетів-переможців, у яких за кошти Європейського інвестиційного банку відбудеться енергоаудит будівель.

Таке рішення було ухвалене 21 жовтня під час спільної наради представників Міністерства освіти і науки України та Європейського інвестиційного банку.

Також розпочато підготовку передпроектної концепції для нового науково-технічного центру СНУ імені Лесі Українки, який на платформі дуальної освіти згуртує представництва закордонних фірм при університеті для підготовки висококваліфікованих кадрів, які б задовольняли потреби ринку праці й інвестора щодо якості кваліфікації та компетенцій. Орієнтовна вартість реалізації будівництва за проектом – 50 млн євро.

Для забезпечення навчального процесу, надійної експлуатації споруд постійно проводяться поточні ремонти будівель, приміщень аудиторій, лабораторій, гуртожитків. Закуплено матеріали для виконання ремонтів на суму понад 500 тис. грн.

У навчальних корпусах А (головний корпус), Н (ейч) (навчально-бібліотечний корпус) і В (бі) встановлено пандуси для маломобільних груп населення. Обладнання всіх корпусів і гуртожитків пандусами заплановано завершити до 2020 року. Також до кінця цього року ми плануємо запустити ліфт у головному корпусі.

У червні 2019 року Міністерство освіти і науки виділило кошти на ремонт лабораторного корпусу в розмірі 1 млн грн. На сьогодні відремонтовано санвузли, коридор другого поверху, замінено двері в аудиторіях на металопластикові.

Проведено благоустрій та озеленення території навчального корпусу С із викладенням бруківки. Сума, витрачена на матеріали та роботи, – близько 400 тис. грн.

Закінчується ремонт покрівлі гуртожитку № 6.

На сьогодні оголошено:

- процедуру закупівлі комп'ютерної техніки для факультетів і відділів на суму 1 млн 800 тис. грн;
- процедуру закупівлі щодо капітального ремонту факультету культури та мистецтв на суму 600 тис. грн.

2019 року ми під час проведення відкритих торгів закупили газ за ціною 6 146, 89 грн за тисячу метрів кубічних. Це дало нам змогу зекономити 228,7 тис. грн.

Бюджет університету на 2019 рік становить 265,2 млн грн (на 10 % більше за 2018):

- загальний фонд – 180,8 млн грн;
- спеціальний фонд – **84,4** млн грн;
- фінансування соціальних стипендій – 5,5 млн грн.

Асигнування загального фонду зросли, оскільки у відповідь на численні звернення ректорату Міністерство освіти і науки України додатково виділило асигнувань на **6,8 млн грн**, зокрема:

- на оплату праці згідно з підняттям статусу викладачів – 2,7 млн грн;
- на ремонт навчально-лабораторного корпусу – 1 млн грн;
- на ремонт корпусу факультету культури і мистецтв – 600 тис грн;
- на придбання обладнання для забезпечення навчального процесу спеціальностей фізика, хімія, біологія – 1 млн 50 тис. грн;
- на закупівлю комп'ютерної техніки – 1 млн 800 тис. грн.

Передбачено зміну джерела фінансування (зі спецфонду на загальний) для 29 ставок навчально-допоміжного персоналу. Надходження університету за спеціальним фондом також зросли порівняно з 2018 роком.

Обсяг і структура доходів спеціального фонду за 9 місяців 2019 року були такими:

- надходження від платних освітніх послуг – 57,9 млн грн (84,5 %);
- доходи від господарської діяльності – 10,5 млн грн (15,3 %);
- оренда – 0,13 млн грн (0,2 %).

Фінансування університету у формі благодійних внесків, грантів і дарунків, відсотків від розміщення коштів на депозитах у 2019 році – 3,8 млн грн, зокрема безоплатно переданого обладнання та матеріалів – 2,9 млн грн.

У звітному періоді кошти спрямовувалися насамперед на забезпечення соціально захищених видатків. Витрати на оплату праці збільшилися на 16,8 %.

Відповідно до Колективного договору виплачені премії за результатами рейтингового оцінювання роботи викладачів – 372 тис. грн, за результатами роботи членам приймальної комісії – 324 тис. грн, за зразкове виконання посадових обов'язків і з нагоди дня працівника освіти – 415 тис. грн, за результатами виконання наукової роботи – 315 тис. грн, за здобуття наукового ступеня доктора наук – на суму 100 тис. грн, також надано матеріальної допомоги за заявами працівників 818 тис. грн.

Шановні учасники конференції, шановні колеги!

Дозвольте подякувати усім вам за особистий вклад кожного в розбудову нашого університету.

Дякую за вашу активну позицію та зусилля, що стали передумовою численних успіхів.

Я бажаю вам мудрості та стійкої життєвої позиції. Нехай наступні роки стануть для кожного з нас часом важливих ініціатив, здійснених мрій і використаних можливостей. Нехай у вашому житті будуть лише радісні дні, а на життєвій стежці трапляються тільки добрі люди.

Дякую за увагу!